

MÖRŠE TEKEN

COLOFON

Redactie

Frauke Bokker	verspreiding
Wendy Buysse	redactie
Yvonne Nicasie	vormgeving
Hilde van Dijk	redactie
Ineke Kester	eindredactie
Ger Koper	webmeester
Lia van der Laan	puzzels
Dick Wouters	

Steungroep:

Marco Versluis	wijk-regisseur
Irene den Hartoog	sociaal werker
	wijk Morswijk

Foto cover: Gaby Tuinhof-de Moed.

Morsetekens is ook digitaal
beschikbaar op onze website en
facebook:

www.morsetekens.nl

Morsetekens

Dit magazine is ter bevordering van de onderlinge communicatie samengesteld voor het Morsdistrict te Leiden en door vrijwilligers uit het Morsdistrict.

We houden u zoveel mogelijk op de hoogte over allerlei gebeurtenissen in de wijk, mede ook door informatie die u ons stuurt.

Voor het insturen van informatie zie de sluitingsdata.

In dit nummer o.a.:

- * Verbouwing Agaatlaan
- * Ringweg Noord
- * Winkelcentrum Diamantplein
- * Bockhorst inbraken
- * Morschwijk 45 jaar, feest!
- * Pop-up restaurant in de Mors
- * Gluren bij de burens
- * Recept Remouladesaus
- * Parkeervisie Leiden
- * Gastauteurs
- * Puzzelwinnaars

Correspondentie

Wijkmagazine 'Morsetekens'
p/a Huis van de Buurt Morschwijk
Topaaslaan 19
2332 JC Leiden
info@morsetekens.nl

2020

Sluitingsdatum insturen kopij :

1^e nr: vrijdag 14 februari

2^e nr: vrijdag 15 mei

3^e nr: 28 augustus

4^e nr: 13 november

Verschijsning:

1^e nr : 11 maart

2^e nr: 11 juni

3^e nr: 22 september

4^e nr: 9 december

Verschijsning:

Morsdistrict (Lage en Hoge Mors).

Oplage: 4000.

Voor meer informatie en/of advertentiemogelijkheden verwijzen wij naar onze website www.morsetekens.nl

Werk aan de winkel

Met de februaristorm Dennis tegen het huis aan is de redactie van Morsetekens flink in de weer om het eerste nummer van de zevende jaargang van Morsetekens klaar te maken voor de drukker. Deze kwakkelwinter kende vooral stormen, weinig sneeuw en vorst. Volgens de digitale **buurtenquête** die de gemeente vorig jaar liet uitvoeren, vindt slechts 9% van de bewoners die de enquête heeft ingevuld, de wijk duurzaam. En 55% vindt het heel belangrijk dat duurzaamheid verbetert in de toekomst. Een open deur, zegt u? Ja dus, en werk aan de winkel.

De flat in de **Agaatlaan** leert dat werken aan duurzaamheid niet zonder kleerscheuren gaat. In het artikel over de **warmtecamera** en het bezoek van wethouder Fleur Spijker kunt u lezen hoe u samen met buurtgenoten actie kunt ondernemen en dat er mogelijkheden zijn voor (rijks)subsidie van maatregelen. De redactie roept iedereen uit de wijk op **om goede initiatieven te delen** en van elkaar te leren. U kunt deze goede ideeën en acties delen op de website Morsetekens.

Ook lijkt er enige beweging te komen voor de toekomst van het **Diamantplein**. De eigenaar Topmunt BV heeft zonder er veel woorden aan vuil te maken een vergunningsaanvraag voor renovatie aangevraagd. Bij bestudering van bijgevoegde tekeningen lijkt het erop dat het winkelplein binnenste buiten wordt gekeerd.

Verder in dit nummer ook informatieve bijdragen van vereniging Bockhorst, zoals de bijdrage van Bart Singerling over de parkeervisie van Leiden.

We vieren jubilea: 16 mei bestaat Huis van de Buurt Morschwijk 45 jaar. Het buurthuis doet een oproep aan huidige en voormalige buurtbewoners voor het delen van foto's en beeldmateriaal om een tentoonstelling te kunnen maken over de wijk.

Vereniging Bewonersbelangen **Bockhorst** roept ook bewoners en voormalige bewoners uit Bockhorst op om met hen het 40-jarig jubileum te vieren. Ook cultureel laat de Mors zich weer horen.

U kon een tijdje op bezoek in het atelier van Marijke Visscher en we hebben weer een editie van "**Gluren bij de Buren**" achter de rug.

Wij wensen u veel leesplezier.

Namens de redactie,
Ineke Kester

Foto rechts: vrijwilligers
Morsetekens

Renovatieplan

Winkelcentrum Diamantplein

Het kwam als een donderslag bij heldere hemel, ook voor het gemeentebestuur: de vergunningsaanvraag van Topmunt BV om het winkelcentrum Diamantplein te renoveren. Niet dat het niet hoog tijd was, er was al vaker – ook door de winkeliers – op aangedrongen.

De aanvraag van Topmunt BV bestaat uit een aantal technische tekeningen met weinig uitleg. Daarom geven we u een schets van wat er volgens het plan gaat gebeuren. Kenmerkend is een veel kleinere en smalere winkelgalerij, die dient als verbinding tussen de Opaalstraat en het Diamantplein.

Er zijn 8 winkel-eenheden voorzien:

1. Een grote supermarkt waar nu de Jumbo is gevestigd. Het oppervlak wordt wat groter. De laad- en losruimte is verlegd naar de huidige ingang van het winkelcentrum aan de Diamantlaan. Ingangen komen er via de overdekte winkelstraat aan de Opaalstraat en het Diamantplein.

2. De huidige snackbar lijkt iets breder te worden doordat de lege ruimtes aan weerszijden in een strakke voorgevel meegenomen zijn.

3. De huidige drankenzaak krijgt een ingang aan de Opaalstraat.

4. De huidige drogist krijgt ingangen direct aan de Opaalstraat en via de overdekte winkelgalerij.

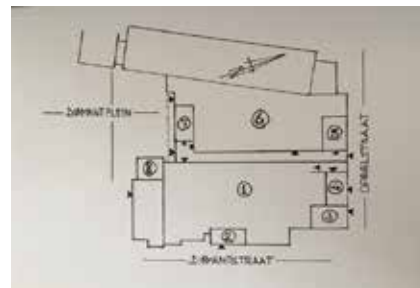
5. De huidige dierenzaak (ongeveer) krijgt een ingang aan de Opaalstraat en aan de overdekte winkelgalerij.

6. Een tweede supermarkt krijgt ingangen aan de Opaalstraat, Diamantplein en via de overdekte winkelgalerij. De bevoorrading dient via de Opaalstraat te gebeuren.

7. De voormalige bloemenzaak (ongeveer) krijgt een ingang naar het Diamantplein, dit wordt wellicht de groentewinkel?

8. De huidige laad- en los ingang ligt voor de supermarkt.

Voor de huidige bakker lijkt geen ruimte meer te zijn.

Er is weinig variatie in winkels. Als je denkt aan de leegloop die ook te zien is in de grotere winkelcentra, dan is het wellicht realistisch. Het kan nog een klus worden om uitbaters voor de huidige eenheden te vinden en houden.

Wat opvalt aan het plan is dat de aanvraag in het geheel niets zegt over het verkeer rondom het winkelcentrum. De bereikbaarheid voor voetgangers, fietsers, rolstoelers, automobilisten en eigenlijk ook de bevoorrading is een vraagteken. Als het plan door kan gaan, ligt daar een schone taak voor het gemeentebestuur.

Ger Koper en Joan Goselink

Parkeervisie Hoge Mors

Ook Hoge Mors betaald parkeren

Tot en met 12 maart liggen de concept Parkeervisie en concept Parkeernormen ter inzage voor de inspraak bij de gemeente. De parkeervisie, het nieuwe gemeentelijke beleid voor parkeren, is een concretere uitwerking van de Omgevingsvisie en Mobiliteitsnota die vorig jaar december is verschenen. Per gebied worden maatregelen voorgesteld rond het parkeren van auto's en fietsen, voor nu en in de toekomst. De parkeernota telt 80 pagina's. Hierbij een beknopte samenvatting die een indruk geeft van de gevolgen die de gemeentelijke plannen voor de wijk kunnen hebben.

Mobiliteit

De vorig jaar verschenen mobiliteitsnota schetst het beleid van de gemeente om de stad bereikbaar te maken en te houden. Het gaat hierbij niet alleen over de infrastructuur van de stad; wegen, fietspaden en voorzieningen voor voetgangers, maar ook over nieuwe vormen van openbaar vervoer. Hoe gaat Leiden om met de vele fietsers in de stad? Wat zijn de plannen omtrent de bereikbaarheid met auto en openbaar vervoer?

Duidelijk is dat de gemeente prioriteit geeft aan fietsers en voetgangers. Leiden als fietsstad is het motto en de looper (voetganger) krijgt meer ruimte.

Dat geldt vooral voor de binnenstad. De gemeente wil de binnenstad autoluw hebben, maar eigenlijk het liefst autovrij.

Dit om meer ruimte voor fietsers en voetgangers te krijgen. In de mobiliteitsnota wordt ingegaan op een aantal knelpunten als het gaat om de bereikbaarheid van de stad en de wijken. Wat de Mors betreft gaat het om de dr. Lelylaan, de Haagse Schouwweg, de Plesmanlaan en de Churchillaan. Mede door het uitbreidende Biosciencepark en de bouw van nieuwe woningen, kantoor- en hotellocaties wordt het autoverkeer vooral op deze wegen steeds intensiever. Oplossingen heeft de gemeente niet. Hun voorstel is om dit te gaan onderzoeken. De gemeente noemt dit een “verdiepingsslag”.

Gastauteur: Bart Singeling, foto Ger Koper

(eerder verschenen in BBB-zine)

Enquête toekomst Mors

Uitkomst digitale bewonersenquête Mors gemeente: wat willen de bewoners anno 2019?

De gemeente stelt een Ontwikkelperspectief voor De Mors (Transvaalbuurt, Lage Mors en Hoge Mors) op en betreft de bewoners, bedrijven, instellingen en organisaties daarbij. Eén van de middelen die hiervoor is ingezet is een digitale enquête onder bewoners. Die werd in november 2019 gehouden. De enquête was bereikbaar via de website van de gemeente en in totaal deden 308 mensen mee, dat is 3,3% van de bevolking.

De vraag is altijd of een enquête een juist beeld geeft over de mening van de bewoners? Met een aantal van 300 enquêtes op 9200 inwoners in de Mors boven de 18 jaar moet je voorzichtig zijn met het veralgemeniseren van de uitkomsten. Het is belangrijk te weten of de mensen die de enquête ingevuld hebben een goede afspiegeling vormen van de samenstelling van de wijk. De enquête geeft daar beperkt informatie over.

Qua leeftijd zijn de jongere mensen wat ondervertegenwoordigd en de 27-54-jarigen wat oververtegenwoordigd. De drie wijken van de Mors zijn gelijk vertegenwoordigd. We weten niet of het bewoners zijn uit een koop- of sociale huurwoning, of ze alleen wonen of met een gezin en hoe lang ze in de wijk wonen.

Dit zijn allemaal factoren die van invloed kunnen zijn op hoe je het wonen in de wijk ervaart en wat je belangrijk vindt.

De enquête stelt vragen over de huidige situatie in zes thema's en vragen over welke thema's je belangrijk vindt. De antwoorden worden niet met elkaar in verband gebracht en dat maakt het moeilijk om conclusies te trekken waar de prioriteiten voor de toekomst moeten liggen. Meer dan de helft vindt dat er op alle thema's – met uitzondering van sterke economische wijk – verbeteringen moeten worden uitgevoerd.

Wat valt op in de resultaten:

- Ongeveer de helft van de bewoners vindt het goed wonen en recreëren in De Mors en twee derde vindt het belangrijk in de toekomst wonen en recreëren te verbeteren.
- Ongeveer de helft van de bewoners vindt dat de wijk bereikbaar is maar ook ongeveer de helft vindt het belangrijk de bereikbaarheid van de wijk te verbeteren.
- Momenteel wordt de wijk in minder mate als een gezonde wijk (29%) en als een duurzame wijk (9%) ervaren. 65% vindt verbeteringen aan een gezonde wijk en 55% vindt verbeteringen aan een duurzame wijk belangrijk.
- Bewoners vinden een economisch sterke wijk niet zo belangrijk. De wijk is nu geen sterk economische wijk maar bewoners leggen daar geen prioriteit.

Figuur 4: Hoe belangrijk vindt u het dat er iets verbetert op onderstaande thema's?

Figuur 4 uit het rapport Stad- en Wijkenquête Leiden 2019.

Kortom, bewoners willen goed wonen en recreëren in een gezonde wijk en dat kan duurzamer. Ik denk niet dat ze daarin verschillen van bewoners van andere wijken. Het is volgens mij dan ook lastig om prioriteiten te bepalen op basis van deze uitkomsten.

Meer informatie: gemeente.leiden.nl/bestanden/projecten/de-mors/de-mors-uitkomsten-enquete.pdf

Wendy Buysse

**Lentekriebels?
Kriebel gerust
even terug!**

Body & Beauty
medisch pedicure & schoonheidssalon
Jacob Catslaan 46, Leiden
Tel: 071-5761755
www.body-and-beauty.nl

Renovatie Agaatflat in volle gang

Het is voor buurtbewoners niet te missen: aan de Agaatlaan wordt gewerkt. Bouwketen, een grote kraan, grote borden: de renovatie is in volle gang. Zaterdag 25 januari mocht ik met een van de bewoners mee om de proefwoning die gereed is, te bezichtigen.

Nul-op-de-meter

Een belangrijk onderdeel van de renovatie is het aanbrengen van goede ventilatie en isolatie. Er wordt een zogenaamd warmteterugwinnings-systeem aangelegd. Frisse lucht die van buiten naar binnen gaat, wordt verwarmd door de warmere lucht die naar buiten gaat. Het dak krijgt isolatie, er komen zonnepanelen op, de bergingen op de begane grond krijgen geïsoleerde plafonds, zodat de woningen op de 1e etage een warme vloer hebben. Alles is erop gericht dat de bewoners in de toekomst “nul-op-de-meter” hebben en geen energierekening meer hoeven te betalen.

Sociaal team

Er zijn bij dit grote project veel partijen betrokken: aannemer Bébouw, Nuon, stadsverwarming Bonarius en woningbouwvereniging Portaal. En zoals vaker bij grote projecten gebeurt, kan er van alles misgaan. Dat hebben bewoners al gemerkt. Met Oudjaar was de verwarming uitgevallen. Ook zat men al eens zonder water of stroom. Er wordt geprobeerd dit soort fouten zo snel mogelijk weg te werken. Het sociaal team van Portaal voert gesprekken met de bewoners om alles in goede banen te leiden.

Bewoners van wie de woning aan de beurt is voor renovatie, kunnen naar een tijdelijke woning verhuizen. Ze krijgen als het nodig is verhuishulp aangeboden.

Nieuwe keukens en badkamers

Ook worden alle keukens en badkamers vernieuwd. Men kan een keuze maken uit verschillende kleuren aanrechtbladen, kastjes en handgrepen. De wanden in de douche worden niet betegeld, maar krijgen glazen panelen in zachte kleuren. Als iemand slecht ter been is, moeten er handgrepen worden aangebracht. Hoe dat moet op die glazen wand, is nog een van de vele problemen die opgelost moeten worden. Het gaat alles bij elkaar nog wel een tijd duren voor alles klaar is. Maar de start is er.

Op naar een duurzame toekomst!

Hilde van Dijk

Steunt u ons werk met een gift?

Beste Buurtgenoten en Vrienden van Morsetekens

Wij hebben uw hulp hard nodig bij het voortbestaan van wijkmagazine Morsetekens. Vanaf 2020 zijn de Gemeentelijke regels aangescherpt en is het een gok of wij subsidie krijgen voor het magazine Morsetekens, inmiddels de 7e jaargang.

- Met het magazine houden wij u op de hoogte van vele activiteiten en andere gebeurtenissen zoals verbouwingen of gemeentelijke wijzigingen in het Morsdistrict.
- Wij bezorgen het magazine persoonlijk bij u in de brievenbus en dat vier keer per jaar.
- Drukkosten voor het magazine zijn zo'n 5000 euro op jaarbasis.

QRcode Morsetekens

Bent u tevreden met het magazine en wilt u dat het blijft? Dan kunt u ons werk steunen met een gift! Met een tientje per jaar zijn wij als redactie al heel blij en hopen wij dat meerdere u zullen volgen. Via onze website kunt u met iDeal of PayPal uw bijdrage storten of gebruik bijgaande QR code. Per kwartaal zullen wij het opgehaalde bedrag melden.

Alvast hartelijk bedankt namens alle vrijwilligers en stichting Vrienden van de Mors(etekens)

(advertentie)

An advertisement for Raaphorst Brood & Banketbakkerij. It features a cartoon illustration of a baker with a mustache and a chef's hat, holding a small object. The text is in Dutch. At the top, it says 'Echt iets lekkers!'. The brand name 'Raaphorst' is written in a large, stylized script, with 'BROOD & BANKETBAKKERIJ' in smaller capital letters underneath. The address 'Tesselschadestraat 20, 2332 BJ Leiden' and phone number 'T/F (071) 576 12 74' are listed at the bottom. A Facebook logo is in the bottom right corner.

Echt iets lekkers!

Raaphorst
BROOD & BANKETBAKKERIJ

Tesselschadestraat 20
2332 BJ Leiden
T/F (071) 576 12 74

Warmtecamera

Warmtefoto's van woningen laten warmte-verlies zien

Op initiatief van een bewoonster uit de Carneoolstraat werd in december de wijkambassadeur energie uitgenodigd om warmte-scans te maken om te zien of hun huis goed geïsoleerd is. Tot verrassing van de wijkambassadeur, Yung Lie – eerder geïnterviewd in Morsetekens in 2017 – toonden een flink aantal bewoners van de Carneoolstraat en Aquamarijnstraat interesse. De wijkambassadeur had twee avonden nodig om zijn ronde met de infraroodcamera te maken. Op de tweede avond is wethouder Fleur Spijker van duurzame verstedelijking en uw verslaggever meegelopen om te zien op welke wijze de warmtecamera een goed beeld geeft van onnodig energieverlies. Woningen in deze buurt zijn gebouwd begin jaren 70, het zijn zogenaamde “doorzonwoningen” met grote raampartijen voor en achter.

Gelukkig was het een koude avond, 0 – 2 graden Celsius buiten. De verwarmingsketels stonden op verzoek van de wijkambassadeur flink te branden, zodat de infraroodcamera de verschillen goed kon weergeven. Uit de rondgang bleek dat veel bewoners in de loop der jaren al diverse maatregelen hebben genomen, de een wat verdergaand dan de ander. Dit varieerde van isoleren van kruipruimte tot het vervangen van enkel glas. De wijkambassadeur bracht met een beperkt aantal foto's, van voordeur, voorgevel, zijgevel en achtergevel de situatie binnen en buiten in beeld. Voor bewoners leuk om door de camera te ervaren hoe dat er voor hun huis eruit ziet.

De wijkambassadeur constateerde een redelijk tot goed niveau van isolatie. Er is nergens sprake van extreme energieverbruik. Raamisolatie was over het geheel genomen in orde, evenals de vloerisolatie.

Verbetermogelijkheden liggen er voor de muur onder de ramen en eventuele buitenmuren. Een opvallend aspect was dat sommige huizen een warmtekier vertoonden bij de buitenmuur en de grond. De wijkambassadeur heeft zijn bevindingen terug gerapporteerd naar de buurt, compleet met foto's en advies over maatregelen.

De wijkambassadeur adviseert de volgende kleine maatregelen om energie te besparen:

- Tochtstrips en radiatorfolie, waardoor warmte niet weglekt bij goed afgedichte kieren
- Radiatorfolie achter de radiatoren houdt warmte binnen.
- Verwarmingsleidingen inpakken met isolerend materiaal, waardoor warm water in de leidingen minder afkoelt.
- CV-ketel optimaliseren. De aanvoertemperatuur van de verwarmingsketel standaard op 70 graden zetten, dit is voldoende.

Verder geeft Yung Lie de tip dat er met ingang van 2020 een vouchersysteem is voor kleine maatregelen als tochtstrips en dergelijke. waarmee bewoners behoorlijk wat geld kunnen terugkrijgen (70 euro per aankoop) op energiemaatregelen.

Interessant is te kijken op www.gagoed.nl/energie naar

- Zet m Op 71
- Nieuwe rijkssubsidie maakt woningsisolatie extra gunstig

en naar een filmpje over kleine maatregelen:

- Ik wil van het gas af, wat kan ik nu al doen?

Bewoners die ook geïnteresseerd zijn in een bezoek van de wijkambassadeur kunnen dat ook via www.gagoed.nl/wijkambassadeurs Wijkambassadeur Yung Lie komt langs...

Ineke Kester, Foto's: Bureau JP

Inbraken Bockhorst

In het buurtkaderoverleg Mors van donderdag 6 februari 2020 zijn vele interessante punten aan de orde gekomen, waaronder gedrag van bezorgdiensten, hondenpoepoverlast, handel in drugs, plaatsing van papierbakken en ingrijpen van politie en bestuurlijke handhavers. Er is ook gesproken over recente inbraken in de Bockhorst. Een advies van de aanwezige politiefunctionarissen is om te zorgen voor stevig hang- en sluitwerk en voor een verlichte omgeving met goede zichtlijnen. Het plaatsen van hoge schuttingen geeft misschien een gevoel van veiligheid, maar het tegendeel is waar. Ongevoerde gasten kunnen beschut hun gang gaan als zij eenmaal achter de schutting staan en hebben dan ruim tijd om ongezien een woning open te breken.

Het is beter om je niet te verstoppen en te zorgen dat sociale controle mogelijk is. Verder gaven de politiefunctionarissen het advies om kostbaarheden altijd uit het zicht te laten liggen.

Voor als u afwezig bent heeft onze wijkagente Angelique Link deze tips; zie www.maakhetzeniettemakkelijk.nl.

Gast auteur: Ferry Veijgen
(eerder verschenen in BBB-zine)

Impegno

Samen betere zorg

Graag willen wij ons voorstellen:

Wij zijn Impegno, dit betekent *"toewijding" of "zorgzaam"* in het Italiaans. Impegno biedt individuele begeleiding aan volwassenen gericht op alle leefgebieden. Wij zijn gespecialiseerd in begeleiding van mensen met zowel psychische als praktische problemen.

Wij zijn een grote organisatie, die nog groeiende is in Leiden.

We bieden naast begeleiding ook jeugdbegeleiding, gezins-ondersteuning en psychologische behandeling.

Wij werken met alle disciplines op een kantoor, waardoor we snel kunnen schakelen met collega's en altijd om advies en informatie vragen. We hebben geen wachtlijst, dit betekent dat wij snel kunnen starten met de zorg. We hebben geen opvang, maar we zijn wel altijd bereikbaar voor onze cliënten buiten kantoor tijden en op feestdagen door onze bereikbaarheidsdienst.

Benieuwd wat Impegno voor jou kan betekenen? Neem dan eens een kijkje op onze website www.impegno.nl of neem contact met ons op: 085-8889670

Boekadres: Uiterstegracht 140, Leiden

Gluren bij de buren

in de Morswijk

Op 9 februari was er weer een editie van Gluren bij de Buren. Ik had er zin in, maar storm Chiara gooide een beetje roet in het eten. We besloten maar één adres in onze wijk aan te doen.

Marcel en Diana stelden hun huiskamer aan de Gerard Brandstraat ter beschikking. Ze werden gekoppeld aan Death Wave.

Qua muzieksmaak bleek dat een goede match volgens de gast-vrouw. Op basis van het programma wist ik van tevoren niet wat ik er mij bij moest voorstellen: surfrock diep geworteld in het macabere, geïnspireerd door klassieke zombiefilms en horror soundtracks. Met een lekker kopje thee liet ik het op de bank rustig over mij heen komen: meer wave dan death. Het swingde lekker. Een half uurtje genieten van muziek waar ik zelf niet spontaan voor zou kiezen. Leuk initiatief dat Gluren bij de Buren.

Zo kom je nog eens ergens in de buurt en maak je kennis met nieuwe dingen. Na een half uurtje waaide ik weer naar huis. Ik wenste de gastvrouw en -heer nog een fijne opkomst en hoopte dat Chiara niet iedereen op de bank thuis zou houden.

Wendy Buysse

Noot van de redactie: In de volgende Morsetekens komt een verslag over het tweede adres waar Gerdi van der Poel gedichten voorlas.

Kunstenares in de Mors

Marijke Visscher

Voor korte tijd had de beeldhouwster Marijke Visscher in onze wijk een atelier. Het was gevestigd in het pand dat de fietsenmaker leeg achterliet naast restaurant Deksel aan de Diamantlaan, tegenover apotheek Kok. Marijke woont in de Lage Mors en is vanaf 1992 beeldhouwster. Ze kan er niet van leven dus heeft ze daarnaast een baan voor 20 uur bij de universiteit als inspecteur schoonmaak voor

elf afdelingen. De beeldhouwster werkt met diverse materialen: hout – steen – piepschuim – afvalmateriaal – klei en papier. Voordat zij begint, maakt ze meestal schetsen van het werkstuk. Ze werkt vanuit eigen vrije creatieve denken en voelen. Marijke werkt ook aan opdrachten. Haar voorkeur gaat uit naar portretten. In haar atelier geeft ze af en toe een workshop voor een klein groepje. Ga gerust

eens een kijkje nemen in haar nieuwe atelier en laat je inspireren door haar kunstwerken. Afspraak? marijkejvisscher@gmail.com, dan krijgt u ook het nieuwe adres.

Lia van der Laan, foto Ger Koper

Wonderland

Kinderdagverblijf
Buitenschoolse opvang

LEIDEN

Plezier
Ervaring &
Ontwikkeling
Vertrouwen
Ontzorgen

- Aparte babygroep
- Warme maaltijden op het kinderdagverblijf
- Gevarieerde activiteiten en veel uitstapjes
- Combinatie van verschillende BSO's mogelijk
- SportBSO en ZwemBSO
- Topgroep: speciaal voor de oudste kinderen
- Voorschoolse opvang vanaf 7.30 uur

WWW.WONDERLANDKINDEROPVANG.NL

Volg ons ook op:

Wonderland geeft kinderen de ruimte

E Info@wonderlandkinderopvang.nl T 085 27 33 447

Jeugd in de Mors

Op de voorplaat van ons decembernummer prijkte een luchtfoto van het Werninkterrein, waar in de toekomst woningen gaan komen. Te zien zijn enige gebouwen van de voormalige beton-fabriek. Die fabriek is er ook niet altijd geweest. Vóór en in de oorlog werden er op de punt van dat terrein dicht bij de spoorbrug, groenten gekweekt.

Tuinder Meijer had hier land. Ik sprak met zijn dochter, Annie Dofferhof (81), die nu in Oegstgeest woont. “Ik ben geboren aan de Hoge Morsweg. Mijn vader moest om bij zijn tuin te komen de hoge spoordijk oversteken. Daar was geen spoorwegovergang. Er reden minder treinen, het was een kwestie van goed uitkijken. Later verhuisden wij naar de Rijndijk, aan de overkant van de Rijn. Dan ging hij, als hij ‘s middags thuis ging eten, lopend over een smal pad langs het spoor over de spoorbrug. Zoiets is nu streng verboden. Er woonde toen een spoorwegbeveiligers in een klein huis grenzend aan ons land. Misschien heeft die wel een oogje in het zeil gehouden. Maar anders had mijn vader helemaal naar het Haagsche Schouw gemoeten om naar de overkant te komen.”

Bombardementen

In de oorlog zijn er herhaalde malen bombardementen geweest. De spoorbrug, die het doelwit was, werd nooit geraakt. Wel werd een keer het huisje van de familie van der Meer geraakt, een gezin met vier kinderen. Drie kinderen werden gedood, het vierde kind werd blind, de ouders hebben het overleefd.

De kruidenier, Stapper, werd ook gedood bij een bombardement. Zijn lichaam werd door de luchtdruk helemaal over de Rijn geblazen en kwam op de tuin van Meijer terecht. De Stevenshof was nog helemaal niet bebouwd, je kon vanaf de Rijndijk de branden zien toen het Bezuidenhout in Den Haag werd gebombardeerd.

De firma Schrama had een grote loods waarin men kon schuilen als het nodig was.

School

Zo'n beetje de helft van de bevolking was toen katholiek, de andere helft protestants. De katholieke kinderen gingen met de paardenbus naar de nonnenschool in Voorschoten. Ze moesten eerst

naar de kerk, Maria Middelaars aan de Rijndijk, om daar nuchter ter communie te gaan. Ze aten als ze in de bus naar school zaten hun boterham, verpakt in krantenpapier, met handjes blauw van de kou in de winter. "Gelukkig waren mijn ouders niet zo streng in de leer, dus dat hoefde ik niet" verzucht Annie. De protestantse kinderen gingen naar de School met den Bijbel aan de Hoge Morsweg. Er was een speciale trekpunt voor de kinderen van de Rijndijk waarmee zij naar de overkant gingen. Die kwam uit bij slagerij van der Poel.

Buitenmens

Toch vindt Annie dat ze een fijne jeugd heeft gehad. "We speelden veel buiten, konden slootje springen. We hebben leren zwemmen in zwembad De Overdekte aan de Haarlemmerstraat. Mijn vader leerde ons ook zwemmen in de Rijn, met een touw om je middel.

's Zomers werd er gezwommen aan de kant van de Hoge Morsweg bij het zandbedrijf van Van Rij. Omdat daar zand op de oever lag, was het makkelijk in en uit het water komen."

Annie is nog altijd een buitenmens. Ze fietst en wandelt, heeft tot voor kort heel veel geroeid en doet nu vrijwilligerswerk op de eco-tuin in Oegstgeest.

Hilde van Dijk,

Foto's links: spoorbrug bij de Vink in 1974 door J.W.C. Postel en Hoge Morsweg eind 19de eeuw, Erfgoed Leiden en Omstreken.

Foto: Marco Verch

Er wordt flink bezuinigd op mensen die weinig geld hebben door het stadsbestuur van D66, GroenLinks en PvdA. Hierdoor krijgen mensen met een kleine beurs tientallen euro's minder per maand, terwijl er wel miljoenen worden uitgegeven aan grote verkeersprojecten en stads promotie. De SP is het hier niet mee eens en kiest voor mensen boven asfalt!

Wordt u geraakt door deze bezuinigingen en wilt u uw verhaal delen? Of wilt u meehelpen met onze actie? Neem dan contact met ons op via www.leiden.sp.nl/contact (scan de QR-code), of per telefoon (0657756366).

Morschwijkstraat 45 jaar

Op 16 mei viert Morschwijkstraat haar 45-jarig jubileum.

Vrijwilligers en buurtwerkers willen dat vieren met iedereen die in het verleden betrokken was of op dit moment betrokken is bij het Huis van de Buurt. Er komt een gezellige middag die voor iedereen toegankelijk is. En op dit moment doen vrijwilligers en buurtwerkers moeite om foto's, films, en ander materiaal over Morschwijkstraat te verzamelen om een tentoonstelling te kunnen maken van 45 jaar Morschwijkstraat.

Ria Molenaar

Een van de actieve vrijwilligers van het eerste uur is Ria Molenaar. Zij kan veel vertellen over de geschiedenis. Morschwijkstraat kwam voort uit sanering van buurthuis Sperwers en uit een buurthuis aan de Middelste Gracht. Men had geld en een bestuur over.

De gemeente besloot toen een nieuw buurthuis in de Hoge Morsneer te zetten en samenwerking te starten met de 'Juwelen' aldaar. Morschwijkstraat werd de nieuwe naam, omdat daar vroeger een buitenplaats heeft gestaan met die naam. Op 10 mei 1975 verrichtte de toenmalige staatssecretaris van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (CRM) Wim Meijer de officiële opening van Morschwijkstraat. Ria's man, Piet Molenaar, was de eerste directeur van Morschwijkstraat. En de heer S. Begeer (van de zilverfabriek in Voorschoten) was voorzitter van het bestuur. Er gebeurde veel bij het buurthuis, er waren vele groepen vrijwilligers actief. Er was veel binding en saamhorigheid in de buurt.

Er werden kinderkampen georganiseerd, dagjes uit voor de volwassenen. Er was een majorettegroep. Er gebeurde van alles in de garages. Op vrijdagmiddag kwamen veel buurtgenoten naar het buurthuis toe, kinderen speelden, ouders hadden het er gezellig.

In de loop der tijd veranderde er veel. Toen de Stevenshof werd gebouwd, verhuisden veel mensen daar naar toe. Het buurthuiswerk veranderde. Er werd bezuinigd, vakkrachten verdwenen, vrijwilligers moesten alles zelf organiseren. En ook het hele archief van Morschwijkstraat ging verloren, verdween in de prullenbak. Helaas zijn alle foto's, films en andere zaken daarmee verloren gegaan.

Heeft u nog oude foto's?

Ria is, na het vroegtijdig overlijden van haar man, altijd sterk betrokken gebleven bij de mensen in Morschwijk. Zij heeft bij verschillende peuterspeelzalen gewerkt. Ze is sinds lange tijd betrokken bij de vrouwengroep. Zij stelt haar archief beschikbaar voor Morschwijk. Zo zien we in de krant van het 10-jarig bestaan de nu door Morsetekens gebruikte slogan "van de buurt en voor de buurt" staan.

Het buurtblad heette toen 't Juweeltje'. Samen met Irene den Hartoog roept ze oude bekenden op om foto's, films en ander materiaal te delen met Morschwijk. Bedoeling is er een fototentoonstelling van te maken voor 16 mei.

Als u nog oude foto's heeft, neem dan contact op met Irene den Hartoog: I.denHartoog@libertasleiden.nl of Morschwijk, Topaaslaan 19, tel. 071-576 5656.

Informatie over 16 mei volgt; zie ook onze website.

Ineke Kester

Koningsdag Vrijmarkt!

Op maandag 27 april a.s. is het weer zo ver: de Koningsdag Vrijmarkt in de Tesselschadestraat!

Voor een kraam of een kledingstuk kun je je aanmelden door een mail te sturen aan koningsdaglagemors@gmail.com

Bockhorst 40 jaar

Bockhorst 40 jaar: jubileum wijkfeest

In de nazomer wil wij van de vereniging Bewoners Belangen Bockhorst een wijk-ontmoetingsfeest organiseren. In de middag komen er activiteiten voor alle kinderen in de wijk. Ook zijn de kinderen en kleinkinderen van de wijkbewoners en voormalig wijkbewoners van harte welkom.

Laat in de middag en in de vroege avond willen wij een bbq organiseren, waarbij onder het genot van een hapje en een drankje en levende muziek nieuwe contacten kunnen worden gelegd en oude aangehaald.

Wie mee wil helpen kan zich aanmelden via een mailtje aan de coördinator van het wijkfeest, penningmeester Jan Verbooy: **penningmeester@bbbockhorst.nl**.

Hierbij doen we ook een oproep voor foto's, filmpjes en anekdotes betreffende de achter hun liggende roerige 40 jaar!

De vereniging is van plan een speciale jubileumpagina op de site te zetten met oudere en nieuwere nostalgie. Stuur uw bijdragen naar **redactie@bbbockhorst.nl**.

Wij wachten in spanning op uw bijdrage.

Loes de Blok, Foto's Hielco Kuipers

Buurtinloop in Wijkplaats

Op dinsdagmiddag kunnen vrouwen uit de buurt bijeen komen in de Wijkplaats. Het wordt georganiseerd door vrijwilligers van de Protestantse Kerk. Iedereen is welkom. Zij komen een keer per week om elkaar te ontmoeten onder het genot van een kopje koffie of thee voor de gezelligheid.

Er zijn groepen die bezig zijn met kleding naaien, anderen breien, weer anderen leren Nederlands door samen een boek te lezen. Moeders met hun kinderen kunnen komen

en spelen. Het is een onderbreking van de sleur van elke dag. Vrouwen krijgen weer nieuwe energie.

Hilde van Dijk en Faiza Abdulka

Zand, zeep & soda

Veel van de tuinen in de Mors zijn inmiddels “versteend”, ze zijn keurig geplaveid met liefst grote tegels. Het ziet er strak uit en je tuinmeubilair blijft netjes staan. Maar of het makkelijk is in het onderhoud? Dat valt

nog te bezien. We keken rond in een paar tuinen en ja hoor, overal mos. Natuurlijk kun je dat mos met een of ander chemisch spulletje wel wegstrijken, hoewel dat nooit echt zonder schrobben gaat.

Er zijn ook milieuvriendelijke alternatieven:

- Zand. Maak een emmer sop met soda en een beetje groene zeep. Giet het sop over het terras en strooi daarna het zand over de tegels. Flink schrobben en naspoelen met water.
- Zeep, groene, over de tegels verdelen met een borstel en dit een nacht laten inweken.

De volgende ochtend de zeep met een borstel en tuinslang verwijderen.

- Soda is een allesreiniger. Mengen met heet water in een emmer. Dit kun je werkelijk overal voor gebruiken. Ook onkruid verwijderen: strooi wat soda tussen de tegels. Dit doodt de kleine onkruidplantjes en voorkomt dat er nieuwe groeien.

En vooral niet doen:

- Bleekwater, dit is zeer schadelijk voor het milieu en bestrijdt naast algen en mos ook de planten in de buurt van je terras.
- Hogedrukreiniger: krijgt je terras weliswaar in een rap tempo schoon, maar het effect is van korte duur. Door de kracht van de waterstraal wordt de bestrating poreuzer en ruwer, waardoor algen en mos zich nog gemakkelijker hechten aan de stenen. Resultaat is dat de groene aanslag sneller terugkomt.
- Chemische middelen, ook al hebben ze het predicaat ‘biologisch afbreekbaar’, onschuldig voor het milieu zijn ze vaak niet.

Mooi klusje voor wie dit voorjaar de schoonmaakkriebels krijgt.

Ger Koper, foto Hilde van Dijk

Enthousiaste prijswinnaars

Op bezoek gaan bij Els van der Burg en Gerard van Steekelenburg, die deze keer de puzzelprijs hebben gewonnen, is beslist geen straf. Aan de keukentafel met uitzicht op de tuin, waar de vogels van de vetbollen komen snoepen, serveert Els bij de thee zelfgemaakte bonbons van pure chocolade met noten en dadels. Els is heel creatief. Zij is de oprichter van atelier-briljant-idee.nl. Je kunt met haar contact opnemen voor workshops bonbons maken, badtextiel decoreren, lampionnen maken en nog veel meer. In de schoolvakanties organiseert ze vakantie-pas-activiteiten voor ouders en kinderen. Els en Gerard bezorgen Morsetekens en zijn zeer betrokken buurtbewoners. Ze wonen sinds 1991 in deze buurt, in het hoekje van de Hoge Mors waar de Rijn afbuigt richting Katwijk. Ze kijken uit over een plantsoentje, ze houden van vogels. Hun twee kinderen zijn hier opgegroeid. Els heeft gewerkt als wijkverpleegkundige en is nu vrijwilliger in de naschoolse opvang, Gerard werkt bij het UWV als functioneel ontwerper van de website werk.nl. Ze zijn beide fervente voorstanders van een schoon milieu.

Zwerfafval

Els gaat een keer per week gewapend met vuilniszak en grijper zwerfafval opruimen op de route waar ze langs fietst, dat is het Diamantplein en het tunneltje naar de Damlaan. "Het is ongelooflijk wat je soms vindt", zegt ze. "Niet alleen plastic verpakkingen van de supermarkt, sigarettenpakjes, bekertjes, blikjes en snoeppapiertjes, maar bijvoorbeeld ook een theeglas, een bierkrat in de bosjes, nog driekwart vol. Wist je dat een winkel of horecagelegenheid tot 25 meter buiten hun zaak de ruimte moet schoonhouden? Lunchcafé Deksels doet dat, maar de Jumbo niet". Els is bezig daarover een afspraak te maken met de filiaalhouder van de Jumbo.

Overigens kan iedereen die ook zwerfafval wil opruimen gratis een grijper krijgen bij de gemeente. Gerard heeft vorig jaar oktober meegedaan aan de demonstraties voor een beter klimaat van Extinction Rebellion in Amsterdam.

Extinction Rebellion zegt: wees eerlijk over de klimaatcrisis, doe wat nodig is, en er moet een burgerberaad komen om dit voor elkaar te krijgen. Maar natuurlijk is er ook tijd voor ontspanning.

Els en Gerard houden allebei van volkdansen, zij doen dat al jaren, twee keer per week.

Kortom, een zeer actief echtpaar!

Hilde van Dijk

Pop-up restaurant Femme Fromage

Eerst een paar maanden op de Nieuwe Beestenmarkt, nu op de hoek van het Noordeinde en de Rembrandtstraat en volgende keer weer op een andere plek: Pop-up restaurant Femme Fromage duikt elke keer op een andere plek op, vandaar de naam. Bij binnenkomst wachtte ons een warme ontvangst door de uitbaatster Gaby – u weet wel, van de jaarlijkse vrijmarkt op Koningsdag in de Lage Mors – die ons vervolgens naar een leuk plekje bracht.

De menu- en wijnkaart werden aangereikt en we begonnen met

een glaasje rode huiswijn. De kaart is eenvoudig want er is maar één specialiteit: kaasfondue. Maar daar heb je dan toch weer variaties in. We bestelden de klassieke kaasfondue.

Na enige tijd werd een flink tableau op tafel gezet met in het midden een pannetje met de kaasfondue op een réchaud. Daar omheen broodreepjes, voorgekookte en rauwe, gesneden groenten en ook wat fruit zoals ananas. Nu hebben we wel vaker kaasfondue gegeten, met name in heel speciale restaurants in Genève, maar deze klassieker deed daar zeker niet voor onder.

Het smaakte ons fantastisch en er was meer dan genoeg. Voor de grotere eters zijn er extra porties brood en groenten beschikbaar. We konden het toch niet laten om ook een dessert te nemen.

We werden verrast door een heuse “vlaflip” met de instructie om van helemaal onderaf te lepelen. Ook die bevatte verrassende elementen, maar geen vla of bessensap.

Het werd een heerlijk avondje, we zijn van plan om goed te gaan opletten om te zien waar het restaurant de volgende keer opduikt.

Ger Koper

Dieren in de Mors

De muskusrat

Vreemd dat ik De Muskusrat zelf nooit had ontdekt in de Mors. Want op 20 december vorig jaar liet een medewerker van het Hoogheemraadschap mij zien wat hij in het slootje van de Van Ravelingenstraat uit zijn klem haalde. En mijn buurman zag de rattenvanger even later lopen met zelfs vijf muskusratten. Wel ken ik deze soort uit de Oostvlietpolder en Cronesteyn.

De bisamrat, zijn andere naam, is een nachtelijke exoot, die in en rond het water leeft. Hij graaft voor zijn hol gangen in de oevers, met de ingang onder water. Dat gegrAAF, tot wel 10 kruiwagens grondverzet per jaar volgens het Hoogheemraadschap, maakt hem tot een onbemind dier. De gevaren voor dijken en oeverwallen zijn te groot. Ze bouwen vooral 's winters in het water ook wel burchten van riet, met een koepelvormig dak. Water- en oeverplanten zijn het hoofdvoedsel, met soms wat kreeften en schelpdieren. Vraat aan landbouwgewassen vergroot zijn kwalificatie als plaagdier.

Waterkonijn

De muskusrat meet maximaal 40 centimeter, de zijdelings afgeplatte staart niet meegerekend. Hij heeft zwemvliezen tussen de tenen van de achterpoten, kleine oortjes en een stompe snuit. Vooral mannetjes geven een sterke muskusgeur af; toch schijnen "waterkonijnen" goed eetbaar te zijn.

De muskusrat hoort tot de woelmuizen. De inheemse woelrat is een naaste verwant, met 20 centimeter lijflengte, en een ronde staart. Ook veel kleiner is de niet verwante bruine rat. Veel groter is de beverrat, een zeldzame exoot in het rivierengebied. Ons grootste knaagdier is de bever, die een horizontaal afgeplatte staart heeft. Vooralsnog geen Leidse soort.

De bisamrat is een exoot uit Noord-Amerika, een eeuw geleden in Europa geïntroduceerd op pelsdierboerderijen. Daaruit is hij ontsnapt en op de Balkan als jachtdier losgelaten. Hoe dom kun je zijn? Want nu zit Europa opgescheept met tientallen miljoenen lastposten, waar we wellicht nooit meer van afkomen. Eén vrouwtje kan enkele tientallen jongen per jaar voortbrengen.

Bestrijding

Toch zijn recent in Nederland de aantallen bisamratten wel duidelijk afgenomen door intensieve bestrijding.

Rattenvangers beweren zelfs de soort bij ons rond 2035 helemaal uitgeroeid te zullen hebben. Of dat zal lukken? Want hoe ontdek je de laatst overgebleven holen in moeilijk toegankelijke natuurgebieden? En hoe krijg je België en Duitsland zover dat ze net zo intensief en dus geldverslindend gaan bestrijden als wij? Want de heel mobiele muskusratten zijn zo de grens weer overgestoken. Het vangen gaat met klemmen, fuiken en vangkooien. Klemmen betekenen een wrede dood. Maar dat is niet anders als fuiken en vangkooien, die volledig onder water geplaatst of niet, dagelijks gecontroleerd worden. Verder kunnen andere – wel gewenste – soorten in de vangmiddelen de dood vinden.

Begrijpelijk dat er ook felle tegenstanders van muskusrattenverdelging zijn, waaronder de Faunabescherming en de Partij voor de Dieren. Er lopen experimenten zonder bestrijding, maar met vooroevers en een harde dijkscherming. Dat kost veel tijd en

geld, maar is sowieso goed voor de veiligheid. Tja, de beste omgang met het waterkonijn, daarover is het laatste woord nog niet gezegd, ook niet door mij.

Meer informatie over de muskusrat op: invasieve-exoten.nl, muskusrattenbestrijding.nl, www.zoogdiervereniging.nl en www.faunabescherming.nl

Gastauteur Gerard van der Klugt

(advertentie)

Kinderkookclub

Een goed initiatief van Hama Stanekzai.

Hama, die al weer 20 jaar in de Mors woont, kwam op het idee om voor de basisschoolkinderen een mooie vrijetijdsbesteding te organiseren voor de woensdagmiddagen. Zij vroeg – met succes – subsidie aan bij de gemeente. De woensdagmiddagen worden ingevuld met knutselen, het opruimen van zwerfvuil in de omgeving van het buurthuis, spelletjes doen en leren koken.

In kleine groepen leren kinderen in 10 lessen een maaltijd te koken. Zij leren groenten schoonmaken, mooie salades opmaken en rijst en groenten koken.

De kinderen komen uit allerlei landen zoals Afghanistan, Soedan, Somalië, Egypte en vele andere.

Door samenwerking krijgen de kinderen sociale vaardigheden en oefenen ze spelerderwijs Nederlands en de maaltijd wordt natuurlijk gezellig samen opgegeten.

Als redactie van Morsetekens waren we te gast bij de laatste les en mochten we mee eten, net als de trotse moeders en broertjes en zusjes. Na de maaltijd ruimden de kinderen op, wisten ze af, ook dat leren zij. In het volgende seizoen wil Hama de kinderen een certificaat geven als zij de tien lessen met goed gevolg doorlopen.

Lia van der Laan en Ger Koper

Winter recept

Kappertjes- of Remouladesaus 4-8 personen

Benodigdheden:

- een grote pot mayonaise.
- een potje, middel groot, kappertjes.
- een grote witte of rode ui.
- twee a drie middelgrote augurken.
- knoflookpoeder of verse knoflook.
- mosterd, 1 à 1,5 theelepel.

Bereiding:

Doe de mayonaise in een ruime schaal. Snipper de ui heel klein en voeg toe. Snipper de augurken heel fijn en voeg toe. Laat het vocht van de kappertjes uitlekken. Voeg ze daarna bij het geheel.

Voeg knoflook toe naar smaak. Voeg 1 à 1,5 theelepel mosterd toe. Tot slot, als alles in de schaal zit, voeg dan nog één eetlepel augurkensap toe.

Meng dit alles rustig door en kijk of het niet te dik of te dun is.

EET Smakelijk.. gastauteur ©Ron Wolters

Nee-Nee sticker blijft: plak een sticker

De gemeenteraad heeft definitief besloten om niet het systeem van Amsterdam en eerder Utrecht over te nemen waarbij een stickerloze klep betekent: geen reclamefolders en geen huis-aan-huis-kranten. Dat systeem beoogde de papierafvalberg te verkleinen.

Maar er zijn ook bij-effecten, zoals dat de bezorging van het wekelijkse blad met gemeentenieuws veel minder effectief zou zijn. Een geheel onbestickerde brievenbus houdt voortaan in dat er geen reclamefolders op de mat mogen ploffen, maar wel weekkranten. Wie die ook niet wenst te ontvangen, moet een NEE-sticker opplakken of de huidige NEE-NEE-sticker laten zitten.

Wilt u toch reclamefolders, dan moet u een **JA-sticker** plakken. Morsbewoners willen, ondanks de NEE-NEE-sticker toch het wijkmagazine ontvangen en zullen daarom een Morsetekens-JA sticker op de brievenbus bij moeten plakken. U kunt de stickers krijgen bij Bakker Raaphorst, buurt huis Morschwijk, restaurant Dekels en fietsenhandel van Polanen.

Lukt dat niet, dan kunt u bij info@morsetekens.nl terecht of u kunt het magazine gewoon digitaal lezen op de www.morsetekens.nl!

Robijnboekje

Leuk boekje over woongemeenschap in de Robijn 2016 – 2019

Libertas heeft een boekje uitgegeven ter herinnering aan de woongemeenschap van statushouders, studenten en mensen met een lichte begeleidingsvraag in Robijnhof naast het wooncentrum

voor ouderen. Deze woongemeenschap, een groep van 80 mensen bestond daar ter overbrugging van de ontwikkeling van het nieuwe Robijnhof.

Het boekje is een illustratie van de bijzondere woongemeenschap van Libertas en de Huischmeesters in foto's en interviews met de bewoners en begeleiders. In de korte tijd dat men er woonden gebeurden er mooie dingen. Ontmoetingen leidden tot contact en een gevoel van samen zijn, waar veel mensen behoefte aan hebben. Verwacht

werd van bewoners dat zij 2 uur per week voor de gemeenschap zouden werken. Dit resulteerde in projecten zoals het eetcafé, de rommelmarkt, kunst en een huiswerkklass. Zoals een geïnterviewde zegt: "Robijnhof is mijn Nederlandse geboorte".

Inmiddels hebben alle mensen nieuwe woonruimte gekregen, een aantal in het Nico van der Horstpark. En Robijnhof staat momenteel achter hekken, de afbraak is al begonnen, het is bijna geschiedenis.

Ineke Kester, foto's Fransje Barnard

Blik op de Mors in de 19de eeuw

Bijgaande tekening is van de hand van Cornelis Hendrik van Amerom (1804-1875), een productief schilder en tekenaar die woonde en werkte in Leiden. Op de tekening zien we de Haagsche Schouwbrug zoals die er rond 1850 uit gezien moet hebben. Het Haagsche Schouw zelf is aan het oog onttrokken door de bomen langs de Rijn. De schilder zat waarschijnlijk aan de Voorschotense kant van de Rijn, bij de Rijndijk ongeveer ter hoogte van de Veenwatering.

De tekening biedt een blik op wat we nu de Mors noemen en

dat toendertijd tot Oegstgeest behoorde. We zien links een grote boerderij wellicht "Welgelegen", de voorganger van de huidige Engelbertha hoeve. Rechts staan ook wat gebouwen, die zullen aan de Hooge Morschweg staan. Dat is de enige weg die in die tijd door het gebied ging en met de Rijn mee een bocht naar de huidige Morsweg maakt.

Ger Koper, foto Gemeentemuseum Arnhem

PROFILE
DE FIETSSPECIALIST

Van Polanen

...daar mag je méér van verwachten!

**5 JAAR
GARANTIE
BIJ EEN E-BIKE***
VRAAG NAAR DE VOORWAARDEN

**+
GRATIS
GROTERE
ACCU***

Morsweg 174 | 2332 ES Leiden | 071 531 34 98 | www.profilepolanen.nl

ZOMER	?.....	PRET
BROOD	?	VLIES
SPIER	..??...	TRAINING
LACH	?..	TOESTEL
DUBBEL	?...	SCHADE
OOG	...?.	BOOM
BRAND	?	BRUG
WINTER	?..	ZAK
TAFEL	...?.	SET
SIER	?....	SLAG
DEUR	?.....	VREES
KERST	?....	ROOD
ZAND	?....	SLAG

Oplossing december 2019

SCHOOL	BOEKEN	PLANK
WIND	HOOS	BUI
AUTO	WEG	PIRAAT
THEE	WATER	PLAS
STAL	BEZEM	STEEL
VOEDSEL	BANK	PAS
JAM	POT	LOOD
PROEF	SCHRIFT	GELEERDE
APPEL	STROOP	WAFEL
KUNST	MEST	HOOP
FIETS	WIEL	KLEM
FOTO	LIJST	TREKKER
HERFST	VAKANTIE	REIS

De uitkomst is: BOERENPROTEST

Vul op de plaats van de puntjes een woord in, zodat het met het eerste woord een nieuw woord vormt en met het laatste weer een ander woord vormt. Zet alle letters in de vraagtekens naast elkaar en u heeft de oplossing.

Stuur uw oplossing vóór 11 juni naar: info@morsetekens.nl. Onder de goede inzenders wordt een cadeaubon ter waarde van 15 euro verloot.

MÖRSE **TEKENS**